

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2020 – 2022

Rok akademicki 2020/2021 i nast.

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Warsztaty metodyczne
Kod przedmiotu	XB6
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Zakład Badań nad Literaturą i Edukacją Polonistyczną
Kierunek studiów	filologia polska
Poziom studiów	studia drugiego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	pierwszy rok/pierwszy semestr; drugi rok/trzeci semestr
Rodzaj przedmiotu	przedmiot w zakresie specjalności nauczycielskiej
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr hab. prof. UR Dorota Karkut
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr hab. prof. UR Dorota Karkut, dr hab. prof. UR Elżbieta Mazur, dr hab. prof. UR Agata Kucharska-Babula, dr Danuta Hejda, dr Elżbieta Kozłowska, dr hab. prof. UR Tadeusz Półchłopek

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
1				45					3
3				30					4

1.2. Sposób realizacji zajęć

- zajęcia w formie tradycyjnej
 zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku)

zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Wybór specjalności nauczycielskiej.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE**3.1 Cele przedmiotu**

C1	Przygotowanie teoretyczno-praktyczne do pracy w charakterze nauczyciela szkoły ponadpodstawowej. Ukazanie interdyscyplinarnego charakteru języka polskiego jako przedmiotu nauczania w szkole średniej. Zaznajomienie z warsztatem pracy nauczyciela –wewnątrzszkolne systemy oceniania z przedmiotów i z zachowania, indywidualne kryteria oceniania.
C2	Kształcenie umiejętności operowania zdobytą wiedzą. Zapoznanie z praktycznymi aspektami scalania treści kształcenia w procesie zdobywania kompetencji językowych.
C3	Zaznajomienie z trybem oceniania – hospitacja diagnozująca jako narzędzie szkolnego nadzoru pedagogicznego.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	Student/ka <ul style="list-style-type: none"> • ma uporządkowaną wiedzę merytoryczną i metodologiczną z zakresu nauczania języka polskiego 	NW ₄ ; NW ₁₅ ;
EK_02	Student/ka <ul style="list-style-type: none"> • umiejętnie wykorzystuje wiedzę z zakresu literatury i języka polskiego w nauczaniu języka ojczystego; • projektuje ciekawe scenariusze lekcji nauczania języka polskiego. 	NU ₂ ; NU ₈ ; NU ₁₅ ;
EK_03	Student/ka <ul style="list-style-type: none"> • potrafi pracować w zespole; • rozumie potrzebę dalszego samokształcenia i rozwoju zawodowego. 	NK ₁ ; NK ₆ ;

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Nie dotyczy

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
Zajęcia organizacyjne: charakterystyka przedmiotu, zapoznanie z programem, literatura przedmiotowa, warunki zaliczenia.
Model zawodowy nauczyciela w szkole. Awans zawodowy nauczyciela polonisty i wymagana dokumentacja.
Warsztat pracy nauczyciel-polonisty, ewaluacja pracy ucznia i nauczyciela.
Podstawa programowa dla szkoły średniej, programy nauczania i wybór podręczników dla cyklu

kształcenia
Metody, techniki i formy nauczania języka polskiego w szkole średniej. Zagadnienie aktywności i aktywizacji.
Szkolna interpretacja tekstu
Konspekt lekcji języka polskiego (konceptje dydaktyczne, taksonomia celów, obudowa metodyczna konspektu). Powtórzenie materiału.
Kontrola osiągnięć uczniów-plany wynikowe a indywidualne kryteria oceniania z przedmiotu.
Praca nad wybranymi formami wypowiedzi w szkole średniej
Zróżnicowanie społeczne i językowe uczniów - teoria dwóch kodów, język ucznia w szkole, odmiana mówiona i pisana. Funkcja ćwiczeń w mówieniu i pisaniu.
Metody kształcenia sprawności językowej.
Rodzaje ćwiczeń kształcących sprawność językową: a) ćwiczenia słownikowo-frazeologiczne, b) ćwiczenia gramatyczno-stylistyczne, c) ćwiczenia kompozycyjne.
Prace pisemne – integracja treści kształcenia językowego, literackiego i kulturalnego.
Reedukacja w procesie osiągania kompetencji polonistycznych w szkole ponadpodstawowej.
Integracja w nauczaniu ortografii i interpunkcji.
Elementy pomiaru dydaktycznego: typologia zadań, budowanie kartoteki sprawdzianu, konstrukcja zadań zamkniętych i otwartych).
Wewnątrzszkolne sprawdziany oceniania kompetencji językowych ucznia.
Wybrane koncepcje pracy nad tekstem literackim w szkole. Integracja literatury z innymi dziedzinami sztuki.
Metody pracy, typy i wzorce budowy lekcji z zakresu kształcenia literackiego i kulturalnego.
Kształcenie kompetencji czytelniczych a egzaminy i sprawdziany wewnątrzszkolne i zewnętrzne.
Edukacja medialna w szkole.
Sprawność językowa uczniów a blok przedmiotów humanistycznych.
Opracowanie scenariuszy (cyklu lekcji).

3.4 Metody dydaktyczne

laboratorium, zajęcia praktyczne, dyskusja, projekty lekcji

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się	Forma zajęć dydaktycznych
EK_01	obserwacja w trakcie zajęć kolokwium	lab.
EK_02	obserwacja w trakcie zajęć scenariusze lekcji	lab.
EK03	obserwacja w trakcie zajęć	lab.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Aktywne uczestnictwo w zajęciach, zaliczenie kolokwium z problematyki omawianej na zajęciach i opracowanie scenariuszy lekcji języka polskiego z wykorzystaniem wybranych metod nauczania.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzinna zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	75 (45+30)
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	15
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	85
SUMA GODZIN	175
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	7 (3+4)

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	–
zasady i formy odbywania praktyk	–

7. LITERATURA

Literatura podstawowa

E. Awramiuk, *Słowniki ortograficzne w kształceniu językowym*, [w:] *Z problematyki kształcenia językowego*, t. V, pod red. E. Awramiuk, Białystok 2014

Bednarkowa W., *Ostoń przed stopniami. O szkolnym ocenianiu*, Kraków 2000.

Biernacka A., *Fascynacje czytelnicze* [w:] *Doskonalenie warsztatu nauczyciela polonisty*, pod red. A. Janus- Sitarz, Kraków 2005

Biernacka D., *Od słowa do działania. Przegląd współczesnych metod kształcenia*, Warszawa 2001.

Bortnowski S., *Jak uczyć poezji?* Warszawa 1991.

Bortnowski S., *Kłopoty z klasyfikacją metod nauczania*, [w:] *Polonista w szkole. Podstawy kształcenia nauczyciela polonisty*, pod red. A. Janus- Sitarz, Kraków 2004.

Brophy J., *Motywowanie uczniów do nauki*, tłum. K. Kruszewski, Warszawa 2002.

Drabarek B., Rowińska A., Stachowicz A., *Szkolna analiza tekstów kultury*, Warszawa 2000

Dyduch B., *Między słowem a obrazem*, Kraków 2007

Czajkowska I., Herda K., *Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne w szkole*, Warszawa 1989.

Dereń A. i in., *Nowa Szkoła. Integracja międzyprzedmiotowa*, Warszawa 1998.

Gallagher K., *Jak zachęcać do czytania?*, tłum. M. Pagińska, Gdańsk 2007.

Huget P., *Od dzieciństwa do młodości. Psychologiczno-pedagogiczne podstawy kształcenia nauczyciela polonisty*, Kraków 2007.

Huget P., *Terapia specyficznych trudności w nauce czytania i pisania – zajęcia korekcyjno – kompensacyjne*, [w:] *Doskonalenie warsztatu nauczyciela polonisty*, pod red. A. Janus - Sitarz, Kraków 2005,

Janus – Sitarz A., *Lekcje teatru*, Kraków 1999

Janus – Sitarz A., *Uczyć dla lektury*, „Polonistyka” 2003, nr 10

Jaworski M., *Metodyka nauki o języku polskim*, wyd. 3 zm. Warszawa 1991.

Kompetencje szkolnego polonisty. Szkice i artykuły z metodyki, red. B. Chrzęstowska, cz.I, Warszawa 1995, cz. II, Warszawa 1997.

Kwiatkowska-Ratajczak M., *Metodyka konkretna. O wybranych problemach zawodowego kształcenia nauczycieli polonistów*, Poznań 2002.

Lasota I., *Tespis-ek w szkole, czyli jak i po co bawić się z dziećmi w teatr*, Kraków 2007

Marzano R. J., Paynter, D. E., *Aktywne doskonalenie pisania i czytania . Zbiór ćwiczeń i zadań*, Gdańsk 2003.

Nagajowa M., *Kształcenie języka ucznia w szkole podstawowej*, Warszawa 1985.

Nagajowa M., *Sztuka dobrego pisania i mówienia*, Warszawa 2003.

Niemierko B., *Ocenianie szkolne bez tajemnic*, Warszawa 2002.

Niedoszytko M, Tomaszewicz – Kowalska A., *Testy i ćwiczenia*, Warszawa 2009.

Nolting H.P., *Jak zachować porządek w klasie*, Gdańsk 2004.

Nowak E., *Cele edukacji polonistycznej*, [w:] *Polonista w szkole. Podstawy kształcenia nauczyciela polonisty*, pod red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2004

Nowak E., *Zabawa jako wprowadzenie do rozumienia tekstu literackiego*, [w:] *Polonista w szkole. Podstawy kształcenia nauczyciela polonisty*, pod red. A. Janus – Sitarz, Kraków 2004

Pilch A., *Problemy integracji literatury i malarstwa w szkole. Nauka czytania obrazu*, [w:] *Przygotowanie ucznia do odbioru różnych tekstów kultury*, pod red A. Janus – Sitarz, Kraków 2004.

Polański E., *Dydaktyka ortografii i interpunkcji*, Warszawa 1987.

M. Rusek, *Lekcje polskiego – typy i struktura*, [w:] *Polonista w szkole. Podstawy kształcenia nauczyciela polonisty*, pod red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2004.

Staszek G., Staszek J., *Media zmieniają nasze życie: program ścieżki czytelniczej i medialnej na drugi i trzeci etap edukacyjny*, ODN Nowy Sącz 2000.

Stróżowski K., *Ocenianie szkolne dzisiaj. Poradnik dla nauczycieli*, Warszawa 2003.

Uryga Z., *Godziny polskiego. Z zagadnień kształcenia literackiego*, Warszawa-Kraków 1996.

Wójcik J., *Nauka ortografii i interpunkcji*, Warszawa 1991

Zbróg P., *Wojna o kształcenie językowe. Praktyczny model*, Kielce 2005.

Literatura uzupełniająca:

Wokół szkoły i nauczyciela. Skrypt dla studentów filologii polskiej, red. H. Wiśniewska i J. Plisiec-

ki, Lublin 1995.

Z problematyki kształcenia językowego, literackiego i kulturowego. Materiały pomocnicze dla nauczycieli i studentów filologii polskiej, pod red. A. Grochulskiej i E. Polańskiego, Piotrków Trybunalski 2000.

Z uczniem pośrodku. Podmiotowa dydaktyka literatury, języka, kultury, red. Z. Budrewicz, M. Jędrychowska, Kraków 1999.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej